

Cesar Millan på gott och ont

De allra flesta har sina bestämda uppfattningar om Cesar Millan och de är nästan alltid mycket för eller mycket emot. Men varför är så många emot denne charmige man? Jo, nu ska jag berätta varför – och det har inte att göra med någon missunnsamhet eller avundsjuka, det vill jag understryka. Det är helt baserat på vad han gör och säger, satt i relation till den ideologi och etik som råder i vårt land (och andra) idag.

Millan gör en del bra saker, som att påpeka vikten av att motionera hundarna, men han arbetar tyvärr också med skrämsel, straff och hot, som du kommer att se i min text. En hund med beteendeproblem ska inte straffas, utan utredas om orsakerna. Millan har inte någon formell utbildning och är därför ingen hundpsykolog som många tror. Han kallar sig självlärd.

- Det förekommer många klipp i filmerna, och det man undrar är vad som händer utanför kameran. Tittar man kritiskt på hur hundarna reagerar, så ser man att något har hänt med dem. En filmare sa upp sig efter att han inte stod ut längre med att se vad som försiggick bakom kameran. Man måste ha en inblick i hundars språk för att förstå hur hans metoder påverkar hundarna.

- Millan använder sig emellanåt av elektricitet på hundar som ägarna av någon anledning anser sig ha problem med. Ett halsband som sätts runt halsen på hunden och när den gör ett ”fel” får den en obehaglig stöt. *Kommentar:* Att utsätta en hund för el-stöt är inte förenligt med etisk modern träning. Vad har vi för rätt att göra så, kan man fråga sig. Vi måste lära oss deras språk för att kunna kommunicera med dem på rätt sätt. Dessutom kan en hund inte göra ”fel”, inte utifrån den varelse den är. Hundar varken tänker, reagerar eller agerar som vi. Den handlar bara på det sätt den kan. Ofta är det vi människor som själva skapar problemen hos hunden, för att vi inte tillgodoser dess behov.

- Millan använder sig även av så kallade stackel-halsband vilka ger smärtor om hunden t.ex. är ivrig och drar i kopplet eller om man rycker. *Kommentar:* Om en hund legat hemma ensam i åtta till tio timmar eller mer på en dag, vilket tyvärr är vardagen för alldeles för många hundar, så har den ju samlat på sig en ansevärd mängd energi som den måste få utlopp för. Att då straffa den för att den drar, blir enligt min syn bara elakt. En hund måste få vara med och uppleva saker, få använda nosen, höra ljud och få social kontakt med både hundar och människor. Återigen har människan ställt till det för hunden som inte kan protestera.

Både el-halsband och stackel-halsband är förbjudna i Sverige och många alternativa träningsätt finns att tillgå idag, vilka gör de här helt onödiga. Ju fler ”hjälpmedel” du behöver ta till, desto sämre är du som lärare och tränare, enligt min och min man Anders uppfattning. I USA är halsbanden inte förbjudna, men hundar är ju desamma var de än bor. Vi har en bra lagstiftning som tagit ställning mot de här redskapen och det finns en anledning till det. Man får inte utsätta ett djur för lidande eller onödig smärta och där faller ju Millan direkt i mina ögon.

- Att tvinga hunden att springa på ett s.k. ”treadmill”, ett löparband, är ett annat ”arbetssätt” han använder sig av. *Kommentar:* Millan gör detta för att få hundar undergivna och lättare att arbeta med. Han kör slut på dem rent fysiskt, vilket gör dem medgörliga. Sedan filmar man den s.k. ”träningen och rehabiliteringen av hunden”. Det görs också på hundar som inte alltid har kondition för det. I USA tillbringas de flesta hundar sina dagar ensamma på

”the backyard” och dagarna kan bli väldigt långa. Hunden får ingen eller alldeles för lite motion.

- ”Flooding” är ytterligare något som Millan ägnar sig åt. Man har provat det på människor och konstaterat att det inte fungerar. Det betyder att man formligen översköljer hunden med det den är rädd för. Den blir ofrånkomligt mycket rädd och passiviserad, en del blir så chockade att de ser ”lugna” ut, men de är bara hjälplösa. *Kommentar:* Gör man så här med djur?! Tvång kommer man inte långt med, det är okunnigt och elakt. För hur mår hunden under resans gång? Där har man god hjälp av att arbeta med klicker istället och gradvis vänja hunden vid det som upplevs som obehagligt.

- Millan gör även det stora felet att emellanåt tillskriva hundar mänskliga känslor och beteenden, såsom att hundar ”skäms” eller är ”svartsjuka” osv. Ändå säger han själv att man inte ska förmänskliga hundar. *Kommentar:* Att agera mot en hund, som om den tänker som vi människor, gör att hunden får fel ”behandling”, vilket kan leda till en straffkarusell som aldrig stannar.

- Att inte göra ordentliga orsaksanalyser på s.k. ”problemhundar” innan man börjar ”rehabilitera” dem är inte seriöst, eftersom de kan ha smärta, vara sjuka, ha hormonella fel eller något annat som kan utlösa t.ex. aggression mot andra hundar etc. Millan tränar symtomen istället för att ta reda på vad som ligger bakom beteendet. *Kommentar:* 60% av en normalpopulation hundar har problem med ryggen. Det finns starka samband mellan ryggproblem och problembeteenden hos hundar. 50-75 % av problemhundar är sjuka enligt statistik. Med andra ord är det viktigt att alltid kontrollera problemhundars hälsostatus.

- Millans s.k. ”träningshalsband”, ”Illusion”, som sätts högt upp bakom öronen kan ge skador av varierande grad vid hårda ryck. Innanför detta känsliga parti av nacken finns nerver, som kan påverkas av svullnader i musklerna, bl. a. trigeminusnerven som kan orsaka nervsmärtor i ansiktet. Att många människor använder sig av det ”träningssättet”, är inget som rättfärdigar halsbandet.

Såväl ”träningshalsbandet” som vanliga stryphalsband kan, enligt fysioterapeuter, orsaka kotförskjutning, whiplashskada och skador på luftstrupen. Skillnaden mellan ”vanliga” stryphalsband och ”Illusion” är att det senare inte har en chans att åka ner från dess placering där det gör som mest ”nytta”, (läs skada).

- För inte så länge sen ”rehabiliterade” Millan en liten, krullig vit hund som kommit som omplacering till ett par. Den sa ifrån ibland, förmodligen på grund av smärta, rädsla eller osäkerhet. Då hängde Millan upp hunden i ett stryphalsband tills den blev medvetslös. Millan sa: Titta, nu ger han sig. *Kommentar:* Men vi som förstod bättre kunde se att den till slut bara låg och kippade efter andan. Jag tycker inte den här behandlingen av hunden liknar en djurväns.

- Tidigare sändes ett avsnitt där Millan skulle försöka att få en hund som var rädd för att bli rengjord i öronen, att ”ta reson”. Han stod i ett badkar, hunden protesterade för den var rädd för att det skulle göra ont. Millan tryckte ner hunden och började dra loss hår i öronen. De ljud som kom ur tv:n var smärtsamma att höra. *Kommentar:* Hunden kan mycket väl ha haft en öroninflammation eller så kan ägarna oavsiktligt ha råkat skada eller skrämt hunden vid tidigare rengöring med t.ex. öronpinnar som inte ska stickas ner djupt i öronen.

Därav rädslan och Millan skulle naturligtvis ha respekterat hundens rädsla och låtit en veterinär kollat upp det först. Slarvigt och empatilöst.

- I ett tidigare avsnitt ”behandlades” en omplaceringshund mycket bryskt, genom att Millan la ner den på rygg och tjuvhöll den där. Man såg att den fick panik. Hundens ”brott”: Att den hade sagt ifrån vid beröring. *Kommentar:* Ett mycket bra sätt för att spoliera den eventuella tilliten som kanske byggts upp mellan hund och ägare. Som bortblåst på en sekund. Det är lätt hänt att den som känner sig trängd börjar försvara sig, precis som hunden nu fick göra. Ett klart övergrepp och mycket okunnigt. En omplaceringshund ska överhuvudtaget inte uppfostras på en gång, den ska i lugn och ro få bekanta sig med nya dofter, synintryck, människorna och miljön.

- För ganska länge sedan fick en liten terrier en lektion i att bli nertryckt på rygg och fasthållen under lång tid, för att den vaktade sin matte. *Kommentar:* Förödande för relationen matte - hund.

- Millan har blivit stämd på 25 000 dollar av en amerikansk tv-producent vars labrador fick omfattande skador i munnen, nosen och på matstrupen efter att ha vistats hos Millan och tvingats springa på löparband. Den hade även många blåmärken på innanlåren. *Kommentar:* I mina öron låter det som om hunden hade någon form av sjukdom eller något annat i kroppen som inte fungerade tillfredsställande, redan innan den tvingades springa, och som sedan drastiskt förvärrades av den hårda motionen. Enligt min mening ska alla hundar veterinärbesiktas innan de ska utsättas för något som de aldrig gjort förut. Hade man gjort det här, så kanske hunden sluppit att vara med om det hemska som hände den.

- En engelsk djurorganisation kallar Millans träning för ”inhuman”. *Kommentar:* Det är många, både lekmän och experter som anser att metoderna i flera fall är både inhumana och oetiska. Metoderna baseras ju oftast på straff i olika former.

Fallen som beskrivits är bara en droppe i havet, men alla har det gemensamt att ”behandlingarna” kan ge skador, både kroppsliga och mentala.

Svenska Brukshundklubben kom med ett pressmeddelande av den 29/1-08 där de tar avstånd från Millans metoder i hundträning.

Den amerikanske professorn Ray Coppinger (författare till boken ”Dogs”), tillika biolog, har uttalat sig om Millan. Citat: ”Mannen som talar med hundar har gjort att hundträningen har backat 20 år i tiden”.

Ja, allt som sänds på tv är ju sant, tror många. Verkligheten är en helt annan. Man måste vara kritisk. Millan ser onekligen trevlig ut, han ler och har karisma. Jag frestas att undra om detta bidragit till att han blivit så populär? Men det har ju ingen betydelse i hundträning. Det som betyder något är på vilket sätt en människa behandlar djur.

Källor

Ulf Eriksson, Svensk Terapeututbildning AB

Anita Lundin, Gnesta, kranio-sakral massageterapeut

Are Thoresen, norsk veterinär

Anders Hallgren, hundpsykolog

Intervju med professor i biologi, Raymond Coppinger av Daniel Atterbom, publicerad på Hundens Österlens hemsida 2008

Svenska Brukshundklubben, pressmeddelande 29/1 2008

'Dog Whisperer' Cesar Millan sued by TV producer. USA TODAY.com
(http://www.usatoday.com/life/people/2006-05-05-dog-whisperer_x.htm)

DOG News. Co.uk, 15/3 2007

Mark Derr, "Pack of lies", The New York Times, 31/8 2006

Jean Donaldson, Director of The SF/SPCA Academy for Dog Trainers, "Talk Softly and Carry a Carrot or a Big Stick?", "Urban Dawgs", januari 2009

Läsvärd litteratur: Anders Hallgren: "Alfasyndromet", "Problemhund och hundproblem", "Hunden i våra hjärtan" och "Lexikon i hundspråk"

Barry Eaton: "Dominans och ledarskap, fakta eller fantasi?"

Kerstin Malm: "Hunden Människan Relationen"

Freddy Worm Christiansen: "Hundars och vargars beteende"

Ginger Sundin Hallgren

